

הצטרפות מדינת ישראל כחברה בארגון SHARE-ERIC המבצע את סקר הבריאות,

הזדקנות ופרישה באירופה

הצעה להחלטה

מחליטים:

- א. לאשר את פתיחת הליך הצטרפות מדינת ישראל לארגון SHARE-ERIC (להלן – הארגון) המבצע את סקר הבריאות, הזדקנות ופרישה באירופה (להלן – הפרויקט). ההצטרפות של ישראל תותנה בכך שהתיקונים שהתקבלו בתקנון הארגון בחודש ספטמבר 2012 יכנסו לתוקף.
- ב. לייפות את כוחה של סגנית השר לאזרחים ותיקים להודיע לארגון על פתיחת ההליך להצטרפות של ישראל בכפוף לכך שהתיקונים לתקנון הארגון שאושרו בישיבת מועצת הארגון בחודש ספטמבר 2012 יכנסו לתוקף, וזאת באישור משרד החוץ ובתיאום עם משרד המשפטים.
- ג. למנות ועדת היגוי לפרויקט בראשות מנכ"ל המשרד לאזרחים ותיקים (להלן – המשרד) ובהשתתפות נציגי משרד האוצר, משרד החוץ, משרד המדע והטכנולוגיה, משרד המשפטים, משרד הרווחה, משרד הבריאות, משרד התעשייה המסחר והתעסוקה, המוסד לביטוח לאומי, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המועצה הלאומית לכלכלה והוועדה לתכנון ולתקצוב. החלטות הוועדה יהיו בהסכמה. הוועדה תזמן גורמים נוספים רלוונטיים ליטול חלק בעבודתה על פי הצורך. תפקידי הוועדה יהיו בין היתר פיקוח ומעקב אחר ביצוע הפרויקט ובחינת אופן הנגשת תוצאות הסקר המבוצע במסגרת הפרויקט לגופים העוסקים בתחום הזקנה.
- ד. המשרד יהא אחראי לשלם לארגון דמי חברות (membership fee). מימון סכומים נוספים עבור ביצוע הפרויקט בישראל עד סוף שנת 2013 יתקצב על ידי המשרד לאזרחים ותיקים בכפוף לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב 1992 ותקנותיו ובכפוף לכל דין.

דברי הסבר

רקע כללי

שיעורם של האזרחים הוותיקים באוכלוסייה נמצא בעלייה מתמדת. תופעה זו היא בעלת השלכות משמעותיות במגוון רחב של תחומי החיים ונדרש להיערך להתמודד עמה.

על מנת להתמודד עם המשימות שמציבה "מהפכת הגיל", החלו מדינות בעולם לבצע סקרים אורכיים (לאורך שנים) לחקר הזדקנות האוכלוסייה. בשנת 2002 הושק במדינות אירופה סקר הבריאות, הזדקנות ופרישה באירופה - SHARE (the Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe) (להלן – הפרויקט). המדובר בסקר אורכי רב תחומי העוסק בהיבטים כלכליים, דמוגרפיים, פסיכולוגיים, סוציולוגיים ובריאותיים בחיי בני 50 ומעלה באירופה ובישראל.

לפרויקט הצטרפו עד כה 20 מדינות, כולל ישראל. בישראל מבוצע הפרויקט על ידי מרכז הידע לחקר הזדקנות האוכלוסייה בישראל באוניברסיטה העברית (להלן – מרכז הידע). מרכז הידע הוקם על ידי האוניברסיטה העברית כתוצאה מיוזמה של משרד המדע להקים מרכזי ידע שונים בתחומים שונים כאשר המטרה הייתה הנגשת ידע מתקדם לחוקרים ולכל דורש. הנתונים הנאספים על ידי מרכז הידע במסגרת הפרויקט עומדים לשימוש החופשי של חוקרים ממוסדות שונים.

המשרד לאזרחים ותיקים (להלן – המשרד) פועל לפיתוח תשתית הידע בנושא הזקנה ובכלל זה פועל לקידום מחקרים שונים בתחום והפצת ידע בנושא זה לאנשי המקצוע בתחום. בכלל זה המשרד התקשר בהסכם עם מרכז הידע לביצוע בין היתר של המדגם הישראלי של פרויקט SHARE. כמו כן, במסגרת פעילותו הרחבה של המשרד בתחום, המשרד התקשר עם מוסדות המחקר העוסקים בתחום הזקנה לביצוע מחקרים שונים (אוניברסיטת תל אביב, אוניברסיטת חיפה, אוניברסיטת בן גוריון, מכללת בית ברל, מכון וינגייט (בתהליך התקשרות)).

הנציבות האירופית החליטה בחודש מרץ 2011 לקבוע כי פרויקט SHARE יהווה את הפרויקט המחקרי הראשון אשר יקבל מעמד ומסגרת משפטית של ERIC (European Research Infrastructure Consortium), ובהתאם לכך הקימה את הגוף "SHARE-ERIC" (להלן – הארגון). נכון להיום חברים ב-SHARE-ERIC 6 מדינות (אוסטריה, בלגיה, צ'כיה, גרמניה, איטליה והולנד) וישראל יחד עם מדינות אחרות הוזמנה להצטרף כחברה.

בהתאם לתקנון SHARE-ERIC במסגרת הפרויקט מבוצעים 7 "גלים" המחולקים לשלושה שלבים, כאשר השלב השלישי צפוי להסתיים ב-2023. מדינה רשאית לפרוש מהארגון אחרי שלב מס' 1 (שכבר הסתיים) או אחרי שלב מס' 2 (המסתיים בשנת 2017). לאחרונה, בחודש ספטמבר 2012, אושר במועצת הארגון תיקון לתקנון (התיקון טרם נכנס לתוקף). בהתאם לתיקון זה בארגון יהיו קיימות זכויות הצבעה שונות למדינות החברות בארגון והן יקבעו לפי הסכום ומשך המחויבות של המדינה. מדינה המחויבת לתשלום של הכספים הנדרשים עבור

השלב שבביצוע תהא זכאית ל-2 קולות במועצת הארגון, מדינה המחויבת לתשלום של הכספים הנדרשים ל"גל" הנמצא בביצוע תהא זכאית לקול אחד במועצת הארגון ומדינה המחויבת לתשלום דמי חברות בלבד (membership fee) לא תהיה בעלת זכות הצבעה במועצת הארגון. על פי המידע שנמסר דמי החברות יעמדו על סך של כ-10,000 יורו- 25,000 יורו ל"גל" (משך "גל" הוא כשנתיים), כפי שתקבע מועצת הארגון.

מוצע לאשר את פתיחת תהליך ההצטרפות של מדינת ישראל ל-SHARE-ERIC בכפוף לכך שהתיקונים לתקנון הארגון שאושרו בישיבת מועצת הארגון בחודש ספטמבר 2012 יכנסו לתוקף.

עוד מוצע כי המשרד יהא אחראי לשלם לארגון את דמי החברות. עוד מוצע כי מימון סכומים נוספים עבור ביצוע הפרויקט בישראל במסגרת ה"גל" הנוכחי המסתיים בסוף שנת 2013 יתקצב על ידי המשרד לאזרחים ותיקים בכפוף לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב 1992 ותקנותיו ובכפוף לכל דין. בהתאם למקורות הכספיים שגויסו עד כה יחד עם הסכומים שהמשרד נכון להעמיד לטובת הפרויקט עד סוף שנת 2013, ישראל צפויה להיות זכאית לקול אחד במועצת הארגון.

עוד מוצע כי תוקם ועדת היגוי לפרויקט שהרכבה ותפקידיה יהיו כמפורט בהצעה להחלטה. עבודת ועדת ההיגוי תלווה בייעוץ משפטי של הלשכה המשפטית במשרד לאזרחים ותיקים.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

המשרד ישא בעלות דמי החברות לארגון במסגרת תקציבו. דמי החברות יעמדו על סך של 10,000 – 25,000 יורו ל"גל".

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

משרד האוצר – מסכים.

שר המדע והטכנולוגיה – טרם התקבלה עמדתו.

משרד החוץ – מסכים.

משרד המשפטים – מסכים.

שר הרווחה והשירותים החברתיים – טרם התקבלה עמדתו.

שר הבריאות – טרם התקבלה עמדתו.

משרד התעשייה המסחר והתעסוקה – מסכים.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

בחוות דעת נלווית להצעה.

סיווגים

סיווג ראשי: 01 (החלטה ביצועית)

סיווג משני: 03 (החלטה על אופן עבודת הממשלה)

תחום פעולה עיקרי: 02 (חברה וכלכלה)

מוגש על ידי ראש הממשלה והשר לאזרחים ותיקים

כ"ד תשרי תשע"ג
10 אוקטובר 2012

היועצות המשפטית

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

הצטרפות מדינת ישראל כחברה בארגון SHARE - ERIC המבצע את סקר הבריאות, הזדקנות ופרישה באירופה.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

כמפורט בדברי החסבר להצעה להחלטה, בשנת 2002 הושק במדינות אירופה סקר הבריאות, הזדקנות ופרישה באירופה - SHARE (the Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe) (להלן – הפרויקט). המדובר בסקר אורכי רב תחומי העוסק בהיבטים כלכליים, דמוגרפיים, פסיכולוגיים, סוציולוגיים ובריאותיים בחיי בני 50 ומעלה באירופה וב ישראל.

לפרויקט הצטרפו עד כה 20 מדינות, כולל ישראל. בישראל מבוצע הפרויקט על ידי מרכז הידע לחקר הזדקנות האוכלוסייה בישראל באוניברסיטה העברית (להלן – מרכז הידע). הנתונים הנאספים על ידי מרכז הידע במסגרת הפרויקט עומדים לשימוש החופשי של חוקרים ממוסדות שונים.

המשרד לאזרחים ותיקים (להלן – המשרד) פועל לפיתוח תשתית הידע בנושא הזקנה ובכלל זה פועל לקידום מחקרים שונים בתחום והפצת ידע בנושא זה לאנשי המקצוע בתחום. בכלל זה המשרד התקשר בהסכם עם מרכז הידע לביצוע בין היתר של המדגם הישראלי של פרויקט SHARE. כמו כן, במסגרת פעילותו של המשרד בתחום, המשרד התקשר עם מוסדות המחקר העוסקים בתחום הזקנה לביצוע מחקרים שונים.

הנציבות האירופית החליטה בחודש מרץ 2011 לקבוע כי פרויקט SHARE יהווה את הפרויקט המחקרי הראשון אשר יקבל מעמד ומסגרת משפטית של ERIC (European Research Infrastructure Consortium), ובהתאם לכך הקימה את הגוף "SHARE-ERIC" (להלן – הארגון). נכון להיום חברים ב-SHARE-ERIC 6 מדינות (אוסטריה, בלגיה, צ'כיה, גרמניה, איטליה והולנד) וישראל יחד עם מדינות אחרות הוזמנה להצטרף כחברה.

כמפורט בדברי החסבר, בהתאם לתקנון SHARE-ERIC במסגרת הפרויקט מבוצעים 7 "גלים" המחולקים לשלושה שלבים, כאשר השלב השלישי צפוי להסתיים ב-2023. מדינה רשאית לפרוש מהארגון אחרי שלב מס' 1 (שכבר הסתיים) או אחרי שלב מס' 2 (המסתיים בשנת 2017). בהתאם לתיקון לתקנון שאושר על ידי מועצת הארגון בחודש ספטמבר 2012 בארגון יהיו קיימות זכויות הצבעה שונות למדינות החברות בארגון והן יקבעו לפי הסכום ומשך המחויבות של המדינה.

מוצע לאשר את פתיחת תהליך הצטרפות מדינת ישראל לארגון בכפוף לכך שהתיקונים לתקנון הארגון שאושרו בישיבת מועצת הארגון בחודש ספטמבר 2012 יכנסו לתוקף. כן מוצע לייפות את כוחה של סגנית השר לאזרחים ותיקים להודיע לארגון על פתיחת תהליך הצטרפות של ישראל בכפוף לכך שהתיקונים הנ"ל יכנסו לתוקף, וזאת באישור משרד החוץ ובתיאום עם משרד המשפטים.

היועצת המשפטית

מוצע להקים ועדת היגוי לפרויקט שהרכבה ותפקידיה יהיו כמפורט בסעיף 2 להצעה להחלטה. עבודת ועדת ההיגוי תלווה בייעוץ משפטי של הלשכה המשפטית במשרד לאזרחים ותיקים. השתתפות גורמים נוספים בדיוני ועדת ההיגוי תיעשה בהתאם להנחיות היועץ המשפטי לממשלה. יובהר כי, ככלל, הרכב המשתתפים בוועדת ההיגוי לא יכלול נושאי משרות אמון בלשכות שרים וסגני שרים, כפי שמתחייב מסעיף 02.54 להוראות התקשי"ר. חריג לכלל זה יתאפשר רק מקום בו התפקיד האמור נקבע בתיאור תפקידו של נושא משרת האמון, המאושר על ידי נציבות שירות המדינה, ולאחר שנערכה בדיקה פרטנית בעניינו של העובד אשר במסגרתה נמצא כי אין עובד אחר במשרד, שאינו במשרת אמון, הכשיר לבצע את התפקיד, וכי נושא משרת האמון מקיים את דרישות התפקיד.

עוד מוצע כי המשרד יהא אחראי לשלם לארגון דמי חברות, המוערכים בסך של 10,000 יורו – 25,000 יורו ל"גל" (משך "גל" הוא כשנתיים), כפי שתקבע מועצת הארגון. ביצוע ההתקשרות עם הארגון יעשה בהתאם לכל דין החל על העניין. כן מוצע כי מימון סכומים נוספים עבור ביצוע הפרויקט בישראל עד סוף שנת 2013 יתוקצב על ידי המשרד לאזרחים ותיקים בכפוף לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב 1992 ותקנותיו ובכפוף לכל דין.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

בשים לב לכל האמור לעיל, ההצעה להחלטה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שההצעה נוגעת להם:

ההצעה הופצה ליועצים המשפטיים של המשרדים הרלוונטיים. הלשכה המשפטית של משרד החוץ אישרה את ההצעה להחלטה. טרם התקבלה תגובתם של יתר היועצים המשפטיים של המשרדים הרלוונטיים.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

הריני מאשר כי אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

ב מ ד כ ה,
ר.נ.ו

סורל הרלב, עו"ד

היועץ המשפטי – המשרד לאזרחים ותיקים